

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

М.С. Наумов

ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА
ДИСЦИПЛІНИ „ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕОРІЙ”
для студентів 3 курсу заочної форми навчання напрямку
0906 “Електротехніка” (6.050701 “Електротехніка та електротехнології”)

Харків – ХНАМГ – 2009

Програма і робоча програма дисципліни „Основи економічних теорій” для студентів 3 курсу заочної форми навчання напрямку 0906 “Електротехніка” (6.050701 “Електротехніка та електротехнології) / Укл. Наумов М.С. – Харків: ХНАМГ, 2009. - 20 с.

Укладач: М.С. Наумов

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рецензент: к.е.н., доц. О.А. Цимбалюк

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії

Протокол № 8 від «5» травня 2009 р.

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література	8
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	11
2.1. Структура навчальної дисципліни й розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	11
2.2. Зміст дисципліни.....	12
2.3. Засоби контролю і структура залікового кредиту.....	15
2.4. Інформаційно-методичне забезпечення.....	17

ВСТУП

Для формування сучасного економічного мислення, підготовки фахівців нового покоління потрібно спиратись на фундаментальні знання, вихідні для всебічного вивчення різноманітних соціально-економічних процесів. Такі знання покликана надати економічна теорія.

Дисципліна «Основи економічних теорій» є нормативною для студентів напрямку 0906 “Електротехніка” (6.050701 “Електротехніка та електротехнології”). Програма курсу включає матеріали, що підготовлені відповідно до місця навчального предмету в структурно-логічній схемі, передбаченої освітньо-професійною програмою бакалавра.

Участь нашої держави в Болонському процесі обумовлює впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, що є нашим національним варіантом ECTS. Виходячи з кредитно-модульної системи організації навчального процесу, б тем зведені в два змістові модулі (далі ЗМ) з відповідним контролем знань.

Програма навчальної дисципліни складена на основі:

- СВО ХНАМГ: ОКХ бакалавра напрямку 0906 “Електротехніка” 2002 р.;
- СВО ХНАМГ: ОПП підготовки бакалавра за напрямом 0906 “Електротехніка” 2002 р.;
- СВО ХНАМГ: Навчальні плани підготовки бакалаврів напрямку підготовки 0906 “Електротехніка” 2006 р.;

Програма ухвалена на засіданні кафедри економічної теорії ХНАМГ (протокол №1 від 29.08.2008 р.).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань з теоретичних питань економіки.

Завдання: надбання навичок загального аналізу основних економічних подій в своїй країні та за її межами, знаходження й використання інформації, необхідної для орієнтування в основних поточних проблемах економіки.

1.1.2. Предмет вивчення дисципліни

Предметом вивчення дисципліни є основоположні економічні категорії, економічні закони та принципи функціонування економічних систем; економічні відносини, господарчі механізми та дії людей, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів; особливості ринкових перетворень економіки України; сучасні процеси глобалізації економічного життя людства.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Історія України Українська та зарубіжна культура Філософія	Організація виробництва та маркетинг.

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Основи економічних теорій (2,0 / 72)

(назва модулю) (кількість кредитів/годин)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Загальні основи економічного розвитку

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1.1.1. Предмет економічної теорії та її практичне використання.

1.1.2. Загальні основи соціально-економічного розвитку.

1.1.3. Загальні основи ринкової економіки.

ЗМ 1.2. Теоретичні основи макро- і мікроекономіки

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1.2.1. Теоретичні основи мікроекономіки.

1.2.2. Теоретичні основи макроекономіки.

1.2.3. Міжнародні економічні відносини і глобальні проблеми економічного зростання.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
1	2	3
<i>Види уміння:</i> знаково-практичне (ЗП). <i>Рівень сформованості уміння:</i> уміння виконувати дію, спираючись на матеріальні носії інформації (О).		
<i>В умовах виробничої діяльності за результатами аналізу економічних показників діяльності підприємства, використовуючи моделі поведінки виробника:</i> – прогнозувати оптимальні витрати на виробництві та максимальні прибутки за короткотерміновий та довготерміновий періоди; визначати ціну та обсяг виробництва в умовах конкуренції.	Виробнича	Проектувальна

1	2	3
<p><i>В умовах виробничої та побутової діяльності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – на основі аналізу потреб та сімейного бюджету господарств, використовуючи моделі поведінки споживача, здійснювати прогноз максимізації загальної корисності та платоспроможності домашнього господарства; – на основі аналізу наявних споживчих благ, використовуючи класифікаційні ознаки, класифікувати та визначати потреби суспільства; – на основі аналізу наявних економічних та природних ресурсів, використовуючи моделі альтернативних витрат, за допомогою співставлення та порівняння визначати альтернативні варіанти використання економічних ресурсів; – за результатами аналізу законодавчих та нормативних актів України, використовуючи макроекономічні моделі, за допомогою співставлення та порівняння приймати професійні рішення, адекватні державній економічній політиці; – на основі співвідношення механізмів державного і ринкового регулювання, державної та приватної власності, використовуючи класифікаційні ознаки, класифікувати та визначати типи економічних систем; – на основі аналізу макроекономічних показників, використовуючи моделі загальної економічної рівноваги, здійснювати прогноз можливих наслідків порушення макроекономічної рівноваги та їх впливу на поведінку економічних суб'єктів; <p>на основі аналізу показників світових ринків зовнішньоекономічної діяльності, використовуючи моделі абсолютних, відносин та конкурентних переваг, визначати систему можливих конкурентних переваг і пріоритетів розвитку національної економіки України.</p>	Соціально-побутова	Проектувальна, організаційна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

- 1.** Економічна теорія: політекономія / За ред. В.Д. Базилевича – К.: Знання-Прес, 2007. – 581с.
- 2.** Методичні вказівки до семінарських занять та матеріали для організації самостійної роботи з модуля «Основи економічних теорій» (для студентів усіх форм навчання спеціальності 6.090600 “Електротехнічні системи електроспоживання”, “Світлотехніка і джерела світла”). - Харків: ХНАМГ, 2007 – 43 с.
- 3.** Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / Г.Н.Климко та ін. – К.: Знання-Прес, 2002. – 615с.
- 4.** Перехідна економіка: Підручник /За ред. В.М.Гейця. – К.: Вища школа, 2003. – 591с.
- 5.** Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2005. - 508с.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни

Основи економічних теорій

Мета вивчення: формування системи знань з теоретичних питань економіки.

Предмет дисципліни: основоположні економічні категорії, економічні закони та принципи функціонування економічних систем; економічні відносини, господарчі механізми та дії людей, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів; особливості ринкових перетворень економіки України; сучасні процеси глобалізації економічного життя людства.

Змістові модулі: Загальні основи економічного розвитку (предмет економічної теорії та її практичне використання; загальні основи соціально-

економічного розвитку; загальні основи ринкової економіки), теоретичні основи макро- і мікроекономіки (теоретичні основи мікроекономіки; теоретичні основи макроекономіки, міжнародні економічні відносини і глобальні проблеми економічного зростання).

Аннотация программы учебной дисциплины

Основы экономических теорий

Цель изучения: формирование системы знаний по теоретическим вопросам экономики.

Предмет дисциплины: основополагающие экономические категории, экономические законы и принципы функционирования экономических систем; экономические отношения, хозяйственные механизмы и действия людей, направленные на эффективное хозяйствование в условиях ограниченных экономических и природных ресурсов; особенности рыночных преобразований экономики Украины; современные процессы глобализации экономической жизни человечества.

Модули содержания: Общие основы экономического развития (предмет экономической теории и ее практическое использование; общие основы социально-экономического развития; общие основы рыночной экономики), теоретические основы макро- и микроэкономики (теоретические основы макроэкономики, теоретические основы микроэкономики, международные экономические отношения и глобальные проблемы экономического роста).

Annotation of the subject matter program

Basec of economic theories

The purpose of studying: formation of knowledge system on theoretical questions of economy.

Subject of discipline: basic economic categories, economic laws and principles of economic systems functioning; economic relations, economic mechanisms and the people actions directed on effective managing in conditions

limited economic and natural resources; market transformations features of economy of Ukraine; modern processes of an economic life of mankind globalization.

Modules of the contents: the General bases of economic development (a subject of the economic theory and its practical use; the general bases of social and economic development; the general bases of market economy), theoretical bases macro -and micro-economics (theoretical bases of macroeconomic, theoretical bases of micro-economics, the international economic relations and global problems of economic growth).

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни й розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

2.1.1. Структура навчальної дисципліни

Призначення: підготовка бакалавра	Напря́м, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<i>Кількість кредитів</i> , відповідно ECTS – 2,0 <i>Модулів</i> – 1 <i>Змістових модулів</i> – 2 <i>Загальна кількість годин</i> – 72	<i>Напря́м підготовки</i> – 0906 “Електротехніка” (6.050701 “Електротехніка та електротехнології”) <i>Освітньо кваліфікаційний рівень</i> – бакалавр	<i>Нормативна Рік підготовки</i> – 3 <i>Семестр</i> – 5 <i>Аудиторні заняття</i> : 8 Лекції – 4 Практичні – 4 <i>Самостійна робота</i> – 64 <i>Вид підсумкового контролю</i> – залік
<i>Примітка:</i> співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 11% до 89%		

2.1.2. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Напря́м (шифр, аббревіатура)	Форма навчання	Семестр (и)	Години									Іспити (семестри)	Заліки (семестри)
			Всього	Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
					Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр.роб	КП/КР	РГР		
0906 “Електротехніка” (6.050701 “Електротехніка та електротехнології”)	Заочна	5	72	8	4	4	-	64	15	-	-	-	5

2.2. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

2.2.1. Інформаційний зміст дисципліни

ЗМ 1.1. Загальні основи економічного розвитку

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1.1.1. Предмет економічної теорії та її практичне використання.

1.1.2. Загальні основи соціально-економічного розвитку.

1.1.3. Загальні основи ринкової економіки.

ЗМ 1.2. Теоретичні основи макро- і мікроекономіки

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1.2.1. Теоретичні основи мікроекономіки.

1.2.2. Теоретичні основи макроекономіки.

1.2.3. Міжнародні економічні відносини і глобальні проблеми економічного зростання.

2.2.2. Тематичний план

(розподіл часу за темами, формами і видами навчальної роботи)

Зміст навчальної дисципліни (теми, підтеми)	Обсяг у годинах			
	Заочне навчання			
	Л	П	Лз	СРС
<i>ЗМ 1. Загальні основи економічного розвитку</i>	2	2	-	31
Тема 1.1. Предмет економічної теорії та її практичне використання.	0,5	0,5		10
Тема 1.2. Загальні основи соціально-економічного розвитку.	0,5	0,5		10
Тема 1.3. Загальні основи ринкової економіки.	1	1		11
<i>ЗМ 2. Теоретичні основи макро- і мікроекономіки</i>	4	2	-	31
Тема 2.1. Теоретичні основи мікроекономіки.	2	0,5		10
Тема 2.2. Теоретичні основи макроекономіки.	1,5	1		11
Тема 2.3. Міжнародні економічні відносини і глобальні проблеми економічного зростання.	0,5	0,5		10
<u>Разом</u>	<u>4</u>	<u>4</u>		<u>64</u>

2.2.3. Тематика і порядок обрання теми контрольної роботи

Тематика контрольних робіт для студентів заочної форми навчання з дисципліни “Основи економічних теорій”

1. Предмет і методи економічної теорії.
2. Предмет і функції економічної теорії.
3. Основні методи пізнання соціально-економічних процесів.
4. Основні функції економічної теорії та методи дослідження економічних процесів.
5. Процес суспільного виробництва.
6. Фактори виробництва і суспільна праця.
7. Матеріальні основи розвитку сучасної цивілізації.
8. Роль економічного прогресу в розвитку сучасної цивілізації.
9. Економічна система суспільства і власність.
10. Економічна система. Способи і типи суспільного виробництва.
11. Економічні потреби і інтереси.
12. Економічні потреби суспільства та їх взаємозв'язок з виробництвом. Економічні інтереси.
13. Сучасний поділ праці.
14. Сучасні тенденції розвитку суспільного поділу праці.
15. Людина – основне джерело і критерій соціально-економічного прогресу.
16. Людина як елемент продуктивних сил, суб'єкт суспільних відносин і кінцева мета виробництва.
17. Багатство людського суспільства як результат і умова суспільно-економічного розвитку.
18. Економічна сутність суспільного багатства.
19. Характеристика товарного виробництва.
20. Основні риси товарного виробництва.
21. Товар і його властивості.

22. Суперечності товарного господарства.
23. Теорії вартості.
24. Витратні концепції створення вартості.
25. Розвиток форм вартості та виникнення грошей.
26. Гроші як економічна категорія.
27. Функції грошей як загального еквіваленту.
28. Концепції грошей і сучасні зміни в грошовому обігу.
29. Еволюція товарно-грошових відносин у товарно-кредитні.
30. Основні рушійні сили та економічні закони товарного виробництва.
31. Закон вартості і його роль у розвитку товарного виробництва.
32. Сутність ринку, його функції та умови формування.
33. Ринкове господарство та його основні суб'єкти.
34. Структура ринкової економіки та її моделі.
35. Сучасний ринок, його структура і функції.
36. Конкуренція і монополія у ринковій системі.
37. Основи саморегулювання ринкової економіки.
38. Економічна роль держави у ринковій економіці.
39. Мікроекономічний рівень господарювання і форми його організації.
40. Співвідношення попиту та пропозиції. Ціноутворення.
41. Витрати виробництва і прибуток.
42. Капітал як матеріальна основа підприємницької діяльності.
43. Капітал і підприємництво.
44. Підприємництво і підприємство (фірма).
45. Підприємництво в умовах ринкового господарювання.
46. Теоретичні основи економіки домогосподарства.
47. Домогосподарство як один із суб'єктів ринкової економіки.
48. Функції домогосподарства в ринковій економіці.
49. Оптимальний план споживання домогосподарства в ринковій економіці.

50. Основні фактори, що впливають на попит і пропозицію домогосподарства в ринковій економіці.

Номер теми обирається за двома останніми цифрами залікової книжки:

<u>Дві останні цифри залікової книжки</u>	Цифра зменшення	Номер теми контрольної роботи
01-50	-	01-50
51-100	50	01-50

2.2.4. Самостійна навчальна робота студента

Зміст самостійної роботи	Години	Форма звіту
ЗМ 1. 1.Огляд основної та додаткової літератури 2. Розгляд контрольних запитань 3. Підготовка до поточного тестування. 4. Вивчення питання теми 1.3 «Особливості і форми розвитку перехідних економічних систем». 5. Погодження теми, плану і змісту контрольної роботи	31 8 5 5 10 3	Конспект, відповіді у зошиті для практичних занять.
ЗМ 2. 1. Огляд основної та додаткової літератури 2. Розгляд контрольних запитань 3. Підготовка до поточного тестування 4. Самостійний розгляд питань: - теми 2.2 «Саморегулювання та державне регулювання економіки»; - теми 2.3 «Економічні аспекти глобальних проблем». 5. Написання тексту контрольної роботи, її рецензування і захист	31 6 4 2 7 12	Конспект, реферат, відповіді у зошитах для практичних занять.

2.3. Засоби контролю і структура залікового кредиту

2.3.1. Засоби і форми поточного контролю

	Види контролю та їх стислий зміст	Обсяг у годинах
1.	Контрольні роботи	15
2.	Тестування	1,0

2.3.2. Засоби і форми підсумкового контролю

	Види контролю та їх стислий зміст
	Залік за заліковими білетами, які включають 2 теоретичні питання

2.3.3. Методи та критерії оцінювання знань

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- оцінювання роботи студента під час практичних занять;
- виконання контрольної роботи;
- поточне тестування;
- складання заліку.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має метою перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання контрольної роботи.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 4-бальною системою. При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Проведення підсумкового контролю

Залік здійснюється у письмовій формі за заліковими білетами, що містять два теоретичні питання і тести. Залікові відповіді за білетами оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою

Оцінювання знань за 4-бальною системою за національною шкалою:

Оцінку „відмінно” ставлять, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків,

отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка „дуже добре”. Теоретичні запитання розкрито повністю на основі програмного і додаткового матеріалу. При виконанні практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка „добре”. Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка „задовільно”. Теоретичні запитання розкрито повністю, проте при викладанні програмного матеріалу допущені незначні помилки. При виконанні практичних завдань без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускає помилки.

Оцінка „задовільно (достатньо)”. Теоретичні питання розкрито неповністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

Оцінка „незадовільно”. Теоретичні питання не розкриті. Студент не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

Оцінка „незадовільно”. Теоретичні питання не розкриті. Студент не може виконати практичні завдання.

2.4. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Економічна теорія: політекономія / За ред. В.Д. Базилевича – К.: Знання-Прес, 2007. – 581с.	1-2
2. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / Г.Н.Климко та ін. – К.: Знання-Прес, 2002. – 615с.	1-2
3. Перехідна економіка: Підручник /За ред. В.М.Гейця. – К.: Вища школа, 2003. – 591с.	2
4. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2005. - 508с.	1-2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання тощо)	
1. Конституція (Основний Закон) України. – К., 2005. – 36 с.	1-2
2. Леоненко П.М., Юхименко П.І. Економічна історія: Навч. Посіб. _ К.: Знання-Прес, 2004. – 499с	1
3. Макроекономіка : Підручник / За ред. В.Д. Базилевича . – К.: Знання, 2004. -851 с.	2
4. Нуреев Р.М. Курс мікроекономіки: Учебник для вузов. – М.: НОРМА, 2002. – 432 с.	2
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1. Методичні вказівки до семінарських занять та матеріали для організації самостійної роботи з модуля «Основи економічних теорій» (для студентів усіх форм навчання спеціальності 6.090600 “Електротехнічні системи електроспоживання”, “Світлотехніка і джерела світла”). - Харків: ХНАМГ, 2007 – 43 с.	1-2

4. Ресурси Інтернет	
1. http://www.kmu.gov.ua	1-2
2. http://www.me.gov.ua	1-2
3. http://www.minfin.gov.ua	1-2
4. http://www.ssmc.gov.ua	1-2
5. http://www.ukrstat.gov.ua	1-2
6. http://www.worldbank.org.ru	1-2

Навчальне видання

Програма і робоча програма дисципліни „Основи економічних теорій”
для студентів 3 курсу заочної форми навчання напряму 0906 “Електротехніка”
(6.050701 “Електротехніка та електротехнології”)

Укладач: Максим Сергійович Наумов

Верстка: Колісник Н.М.

План 2009, поз. 506Р

Підп. до друку 22.05.2009	Формат 60 x 84 1/16	Папір офісний
Друк на ризографі.	Умовн.-друк. арк. 0,9	Обл.-вид. арк. 1,2
Замовл. № 4573	Тираж 10 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ

61002, Харків, вул. Революції, 12
